

เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม
(ศิริราษฎร์สงเคราะห์)

ชื่อผู้วิจัย นางบังอร จั่นล่องคำ
ตำแหน่ง ครู คศ.3 วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ
เขต 1

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกการคิด
เชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมือง
ฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนการคิดเชิง
เหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม
(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ด้วยแบบ
ฝึกประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่
1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม
(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 23 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) จำนวน 12 ชุด 2) แผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้แบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) จำนวน 12 แผน แผนละ 20 นาที 3) แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน 17 ข้อ 4) แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้แบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้าน กุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) จำนวน 12 ชุด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน 17 ข้อ 5) แบบสังเกตพฤติกรรมการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ระหว่าง การจัดประสบการณ์โดยใช้แบบฝึก ทั้ง 12 ชุด และ 6) แบบประเมินการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปี

ที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราชูร์สงเคราะห์) มีค่าความ
ยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.33 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง
0.20 - 0.60 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ
0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ได้แก่ การทดสอบ
Wilcoxon signed rank test และหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุด
เมืองฮาม(ศิริราชูร์สงเคราะห์) โดยใช้สูตร E_1/E_2

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบฝึก การคิดเชิงเหตุผล

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมากสำหรับคนไทย
ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าของโลก ยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการ
เปลี่ยนแปลงทางวิทยาการต่าง ๆ ทั้งทางด้านสารสนเทศ ด้าน
วิทยาศาสตร์ ย่อมมีผลกระทบต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะ
พัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศที่เจริญแล้วนั้น คนในชาติต้องมี
“การศึกษา” เพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในด้านความ
คิดค้น นำความรู้มาใช้ และด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีการพัฒนา
ตลอดเวลาพร้อมสร้างคุณธรรมในตัวเอง ดังพระบรมราโชวาท ตอน
หนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดช ความว่า
“การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ ในการสร้างและพัฒนาความรู้ความคิด
ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มี
คุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศ ก็ย่อมทำได้สะดวก

ราบรื่น ได้ผล ที่แน่นอนรวดเร็ว” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 :

17) การจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในส่วนของการจัดกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 23 (4) การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องของความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และ มาตรา 24 ได้ระบุให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ ด้านต่าง ๆ ได้อย่างสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา และผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2545 : 11 - 12

การคิดเชิงเหตุผล เป็นกระบวนการคิดพื้นฐานซึ่งเป็นส่วน หนึ่งของกระบวนการพัฒนาสติปัญญาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ ควบคุมการคิดของตนเองซึ่งเป็นที่มีความสำคัญที่จะต้องพัฒนา และปลูกฝังให้เด็กปฐมวัยเร็วที่สุดอย่างเป็นระบบ จากผลงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมองระบุว่า ในช่วงปฐมวัย (0 - 6 ปี) จะมี อัตราการเจริญเติบโตของสมองสูงสุด โดยเฉพาะในช่วงอายุ 2 ปี แรก ถ้าสมองไม่ได้ถูกกระตุ้นเซลล์บาง ๆ ส่วนจะถูกทำลายหรือไม่ เจริญเติบโต กล่าวได้ว่าถ้าผ่านช่วงเวลา ที่เหมาะสมของการพัฒนา จะทำให้เด็กพัฒนาได้ช้า และเป็นไปด้วยความยากลำบาก การคิด เชิงเหตุผลเป็นความสามารถในการนำประสบการณ์และความคิด รวบรวมมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเพื่อเปรียบเทียบสาเหตุ และผลใน การกระทำสิ่งใด การคิดเชิงเหตุผลเด็กปฐมวัยต่างจากความคิดของ ผู้ใหญ่ เด็กจะใช้เหตุผลในทิศทางที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้ เนื่องจากปฐมวัยเป็นวัยที่พัฒนาการอยู่ในขั้นก่อนปฏิบัติการ ดังนั้น

การใช้เหตุผลของเด็กจะใช้เหตุผลจากสิ่งที่พบเห็น หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การสังเกต การเปรียบเทียบ และความคิดรวบยอดตามระดับของเขา ส่วนการแก้ปัญหาเด็กปฐมวัย จะคิดแก้ปัญหาในรูปของการลองผิดลองถูกจะทำให้เด็กได้สร้างสมประสบการณ์ความมีเหตุมีผล และนำประสบการณ์ความมีเหตุมีผลมาตัดสินใจในการแก้ปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 35-36) สอดคล้องกับการศึกษาของชาติ แจ่มนุช (2545 : 73-74) ที่กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถในการคิดเริ่มตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล เพราะธรรมชาติของเด็กวัยนี้ จะมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องรอให้โตก่อนจึงจะสอนได้ เพราะการคิดเป็นศักยภาพที่สามารถเรียนรู้ และพัฒนาได้อย่าง ไม่สิ้นสุด สามารถพัฒนาได้ในทุกกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดการศึกษาจึงมุ่งเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

จากผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถการคิดรวบยอด คิดแก้ปัญหาและคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลการประเมินในภาพรวมพอใช้ ซึ่งผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) เมื่อวันที่ 7-9 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2549 ในมาตรฐานนี้ของโรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราษฎร์สงเคราะห์) อยู่ในระดับพอใช้ (2549 : 5-6) ต้องหาทางพัฒนาให้สูงขึ้น

การแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นในการจัดเตรียมความพร้อม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผลสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้ชุดการสอน การเสริมประสบการณ์เฉพาะด้าน การใช้แบบฝึก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 81) เพื่อให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียน ในระดับประถมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงเหตุผล การแก้ปัญหาซึ่งเป็นการคิดพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยและความเชื่อมั่นในตนเองให้กับเด็กปฐมวัย ควรให้เด็กลงมือกระทำด้วยตนเอง เด็กจะเกิดความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย และการเรียนรู้ ก็จะเกิดกับเด็กยิ่งขึ้น ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กเพื่อให้เกิดทักษะการคิดเชิงเหตุผลนั้นจำเป็นต้องใช้เทคนิคให้เด็ก เกิดความสนใจและพอใจ จะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสตอบสนองความกระตือรือร้นใคร่รู้ ของตนเอง การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเป็นวิธีการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาหรือสาระการเรียนรู้ที่มุ่งฝึกทักษะให้เกิดกับผู้เรียนและสามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยนักเรียนได้มีโอกาสรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ช่วยส่งเสริม ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา สามารถสร้างพฤติกรรมความมีวินัยและความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดีและเป็นสื่อที่สามารถพัฒนาผลการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ดังที่ อัจฉราวรรณ ศิริรัตน์ (2549 : 83) แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อการเรียนรู้ที่มุ่งให้

นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มเติม หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้ใน
ภาคทฤษฎีหรือเนื้อหาเพื่อให้ผลการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย
ของการเรียนและมีความสนุกสนานในการเรียนเป็นแบบฝึกหัดหรือ
ชุดการสอนเป็นกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญเพิ่มขึ้นใน
แบบฝึกทักษะควรประกอบไปด้วยรูปภาพหรือสิ่งที่น่าสนใจและควร
มีคำแนะนำ ในการทำข้อคำถามหรือกิจกรรมและช่องว่างให้
นักเรียนตอบคำถาม แบบฝึกมักใช้ในการ ฝึกเรียนด้วยตนเองและ
แบบฝึกควรจะมีการให้คำแนะนำในการฝึกทำ วิธีง่าย ๆ ในการสร้าง
ความเข้าใจให้กับนักเรียนโดยการให้ครูแสดงตัวอย่างให้กับนักเรียน
ก่อน เช่น ครูให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันตอบคำถามข้อแรกและครูเป็น
ผู้ช่วยให้คำแนะนำ จากนั้นให้นักเรียนทำด้วยตนเอง หลังจากนั้น
นักเรียน ทำแบบฝึก ครู และนักเรียนควรจะอธิบายตรวจสอบและ
ซักถามข้อสงสัยในข้อคำถามและคำตอบ ในแบบฝึกด้วยกัน แบบฝึก
ทักษะเป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามอัตราช่วย
เสริม ให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่คงทน เป็นเครื่องมือในการวัดผล
หลังจากที่ผู้เรียนเรียนจบบทเรียนในแต่ละครั้ง ผู้เรียนสามารถ
ตรวจสอบความรู้ความสามารถของตนเองได้และไม่เข้าใจและ
ทำผิดในเรื่องใด ๆ ผู้เรียนก็สามารถซ่อมเสริมตนเองได้จัดได้ว่าเป็น
เครื่องมือที่มีคุณค่าทั้งของครูผู้สอนและผู้เรียนรวมทั้งเป็นสื่อที่ช่วย
เสริมบทเรียน หรือหนังสือเรียนหรือคำสอนของครูผู้สอน (Gunter.
1990 : 80) แบบฝึกที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อฝึกทักษะการเรียน

นอกเหนือจากความรู้ในหนังสือเรียนหรือบทเรียน เช่น แบบฝึกทักษะการคิดในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่รู้จักคิดเป็นนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตต่อไป แบบฝึกทักษะรายบุคคลผู้เรียนสามารถนำไปฝึกเมื่อไหร่ก็ได้ ไม่จำกัดเวลา และสถานที่นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนทำแบบฝึกได้ตามความต้องการ ของตน โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้นหรือเข้าใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ลดภาระการสอนของครูผู้สอน ไม่ต้องฝึกทบทวนความรู้ให้แก่ผู้เรียนตลอดเวลาไม่ต้องตรวจงาน ด้วยตนเองทุกครั้ง นอกจากกรณีที่เป็นแบบฝึกเป็นการฝึกทักษะการคิดที่ไม่มีเฉลยตายตัวหรือมีแนวเฉลย ที่หลากหลาย เป็นการฝึกความรับผิดชอบของผู้เรียน การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการทำแบบฝึกตามลำพัง โดยมีภาระให้ทำตามที่มอบหมาย จัดได้ว่าเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานให้ผู้เรียนได้นำไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้การที่ผู้เรียน ได้ทำแบบฝึกที่มีรูปแบบหลากหลาย จะทำให้ผู้เรียนสนุกและเพลิดเพลินเป็นการท้าทายให้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามแบบฝึก (สุคนธ์ สินธพานนท์. 2551 : 88 - 89)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนเด็กอนุบาลชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญและปัญหาดังกล่าวจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล การแก้ปัญหา

ซึ่งเป็นการคิดพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยและความเชื่อมั่นในตนเอง สอดคล้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองเด็กปฐมวัย (2551) หากเด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมจะทำให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามวัยซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ด้วยแบบฝึก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการวัด ก่อน - หลัง (One - Group Pretest - Posttest Design) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองจัดประสบการณ์ด้วยแบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. นำแบบประเมินการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบรูปภาพชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ไปประเมินก่อนการจัดประสบการณ์ (Pre - test) กับกลุ่มตัวอย่างแล้วตรวจเก็บคะแนนไว้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

2. ดำเนินการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้แบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 12 แผน ใช้เวลาจัดประสบการณ์แผนละ 20 นาที ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ระหว่างวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 ถึง วันที่ 2 ธันวาคม 2559 ใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ แผนละ 20 นาที เวลาในการทดสอบวัดความพร้อมก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้แบบฝึก ครั้งละ 45 นาที และเมื่อจบในแต่ละชุดให้เด็กทำแบบฝึกในแต่ละชุด เริ่มจากชุดที่ 1 ไปจนถึงชุดที่ 12 ตามลำดับ แล้วตรวจเก็บคะแนนจากการทำแบบฝึกในแต่ละชุดจนครบ 12 ชุด เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้แบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 12 แผน ผู้วิจัยนำแบบประเมินการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 มาประเมินหลังการจัดประสบการณ์ (Post - test) ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่ใช้

ประเมินก่อนการจัดประสบการณ์กับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นตรวจเก็บ
คะแนนไว้เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป รายละเอียดใน
การดำเนินการจัดประสบการณ์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ระดับชั้น
อนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.10/87.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์
80/80 ตั้งไว้

2. เด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์โดยใช้แบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย
ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์
สงเคราะห์) มีคะแนนการคิดเชิงเหตุผลหลังการจัดประสบการณ์สูง
กว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เพื่อให้ผลการจัดประสบการณ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์
มีประสิทธิภาพก่อนการใช้แบบฝึกครูต้องเตรียมความพร้อมเรื่องต่าง
ๆ คือ ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ ตัวอย่าง แบบฝึกย่อย และ

แบบประเมินการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ให้ละเอียด พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องเพื่อให้คำแนะนำกับเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึก

2. ขณะดำเนินการจัดประสบการณ์ระหว่างการใช้แบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) อุปสรรคที่พบคือการจัดประสบการณ์เกินเวลาที่กำหนด เนื่องจากต้องใช้เวลานำอธิบาย หรือยกตัวอย่าง ดังนั้น ครูควรช่วยเหลือเด็กที่เรียนรู้ช้าและไม่เข้าใจโดยคอยแนะนำอย่างใกล้ชิด ซึ่งครูสามารถปรับกิจกรรมเวลาให้มีความยืดหยุ่น ได้ตามความเหมาะสมโดยอาจให้เด็กทำแบบฝึกเป็นบางส่วน แล้วนำไปฝึกต่อในชั่วโมงต่อไปได้

3. จากผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ชุดที่ 1 มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละต่ำกว่าร้อยละ 80 ดังนั้นครูผู้สอนควรมีการปรับปรุงและพัฒนาแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 และครูผู้สอนที่จะนำแบบฝึกไปใช้ควรมีการปรับความยากของแบบฝึกให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กปฐมวัยในชั้นที่สอน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ทฤษฎีการเรียนรู้**

เพื่อพัฒนากระบวนการคิด : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้าน

หลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ/(โครงการพัฒนาคุณภาพ
การเรียนการสอน ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการ
สอน)กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ,2540.

ทิพวรรณ สุขผล. การพัฒนาชุดฝึกทักษะพื้นฐานทาง

คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุ
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2553.

นฤณี กุดถวิล. ผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะพื้นฐานทาง

คณิตศาสตร์ชั้นอนุบาลปีที่ 2. รายงานการวิจัย โรงเรียน
ท่าไคร้สามัคคี, 2544.

บ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราษฎร์สงเคราะห์), โรงเรียน. **หลักสูตร**

สถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2553 โรงเรียนบ้าน

กุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์ สงเคราะห์). ศรีสะเกษ : โรงเรียน
บ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์),2553.

เพ็ญศรี อยู่เจริญ. การพัฒนาผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ชั้นอนุบาล 2 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความ
พร้อมทางคณิตศาสตร์โรงเรียนวัดสุขวัฒนาราม

อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม.รายงานการวิจัย

โรงเรียนวัดสุขวัฒนาราม, 2550.

_____. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.**

กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

- _____ . **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551.**กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2551.
- สุกumarly ปัตตลาโพธิ์. **การพัฒนาแบบฝึกเตรียมความพร้อม
ทางด้านสติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2.**
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 2540.
- สุคนธ์ สิทธิพานนท์. **นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา
คุณภาพของเยาวชน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง, 2551.
- แสง ทวีชาติ. **การใช้แบบฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมทาง
สติปัญญาด้านคณิตศาสตร์สำหรับ นักเรียนชั้น
อนุบาลปีที่ 2.** รายงานการวิจัยโรงเรียนบ้านตะเภา, 2551.
- Gunter, M. et al. **Instruction : A Models Approach.**
Massachusetts : Allyn and Bacon, 1990.
- River, Wilga M. **Teaching Foreign – Language Skills.**
3rd ed. Chicago: The University of Chicago Press,
1970.